

سرمقاله

آینده فروشی...!

■ مسیح فرزانه – کارشناس خودرو

با گذشت یک هفته از برگزاری قرعه کشی خودرو از سوی شرکت ایران خودرو و اعلام نتایج قرعه کشی روی سایت این شرکت باید گفت که در واقع ارزش اسمی خودرو با ارزش رسمی آن کاملاً متفاوت است. در واقع ارزش اسمی قیمت ما بیش از دو میلیون نفر بوده و ارزش رسمی که به نوعی توان خودروساز را نشان می‌دهد حدود ۱۲۰ هزار دستگاه بوده است که این تعداد نیز تفکیک شده است.

به عبارتی بخش عمده این خودرو ها که حدود ۶۰ هزار دستگاه است مربوط به طرح مادران ، ۲۴ هزار دستگاه متعلق به خودروهای فرسوده و ۳۶ هزار دستگاه مربوط به طرح عادی بوده است

بر این اساس یکی از ایراداتی که از ابتدا وجود داشته این بود که عملاً آینده فروشی در حال رخ دادن است و حتی دیگر نمی توان اسم آن را ارزان فروشی گذاشت.

در واقع علی رغم اینکه بر اساس یکی از مصوبات شورای رقابت که مسوولیت تحویل ثبت نام سامانه برای خودروها را از دوش خودروسازان برداشته بود، با اتفاقاتی که رخ داد سیگنال هایی به بازار داد که هدف اصلی آن جمع کردن نقدینگی از کف بازار بود همچنین به دلیل بالاترین قیمت گذاریان موضوع تعیین قیمت خودرو را به پیش می برند و دیگری از طریق شورای رقابت و وزارت صمت قیمت اعلام نمی شود و خودروسازان به تنهایی قیمت ها را تعیین میکنند

البته نباید این نکته را فراموش کرد که نمی توان باور کرد که خودرو ساز به تنهایی می تواند و اجازه تصمیم گیری و قیمت گذاری دارد و باید پذیرفت که به صورت چرخ خاموش با اجازه وزارت صمت تصمیم گیری می شود.

در خصوص طرح ایران خودرو باید گفت که علاوه بر جمع کردن نقدینگی که یکی از مهمترین اهداف بوده است ، به دلیل مشهود شدن بالاترین قیمت در حوزه اقتصاد سیاسی در آینده چیزی به عنوان ارزان شدن وجود ندارد ، خصوصاً خودرو که تبدیل به کالای سرمایه ای شده است.

بر این اساس به نظر می رسد به دلیل تقسیم رانتی که در بازار وجود دارد افراد به عنوان شرکت کننده و فعال در بازار و در کنار آن برخی از مردم به سمت و سوی فضای نوسان گیری هدایت شده اند .

همچنین بر اساس پازل چیده شده که تنها نقطه مثبت این اتفاق است، خودرو ساز مسوول فروش خودرو به صورت مستقیم به مصرف کننده است به عبارتی از آن تصمیم اشتباه و زیان ده فروش در سامانه و بورس پس از بهای سنگینی که مصرف کننده پرداخته سیاست گذار شاید امروز متوجه شده باشد که باید خودروساز بفروشد اما روش غلطی را در پیش داشته که آینده فروشی صورت بگیرد و با قرار دادن ۱۲۰ دستگاه در لاتاری با توجه به تشنگی که در این بازار وجود دارد و همچنین حجم نقدینگی دست مردم و نگاه مردم به خودرو که کاملاً نگاه سرمایه ای است ، این برنامه گذاری چیزی جز تقسیم رانت در بازار نیست .

بر این اساس به نظر می رسد بهتر بود که حالا که قدم مثبتی برداشته شده و فروش از سوی خودروساز اتفاق افتاده است در سنوات بعدی فروش باحجم بالا کاملاً اشتباه است و باید فروش در فازهای ممتد و در مقیاس های کمتر اتفاق بیافتد

اهبار

رییس سازمان برنامه و بودجه خبر داد؛
تسویه بخش عمده‌ای از مطالبات
گندم کاران تا پایان هفته

جهان اقتصاد: رییس سازمان برنامه و بودجه با بیان این که مشکلات حقوقی و قانونی در مسیر پاداش بازنشستگان و مطالبات فرهنگیان وجود دارد، گفت: بخش عمده مطالبات گندم کاران تا پایان هفته تسویه خواهد شد.

حمید پور محمدی، رییس سازمان برنامه و بودجه در ارتباط با پرداخت مطالبات گندم کاران گفت: مهمترین موضوع ما مطالبات گندم کاران است که این هفته پرداختها سرعت می‌گیرد و تسویه می‌شود و فکر می‌کنم بخش عمده مطالبات تا پایان هفته تسویه بشود.

رییس سازمان برنامه و بودجه همچنین گفت: چهار یا پنج مطلب از لحاظ حقوقی و قانونی پیچیده داریم مثل پاداش بازنشستگان و... از جمله مواردی است که از لحاظ قانونی دچار پیچیدگی است. در این راستا کارگروهی با مجلس شورای اسلامی برگزار می‌کنیم یا در جلسه سران قوا به دنبال راهکار هستیم که آن هم رفع می‌شود.

ضرورت اتصال کریدورهای ریلی
به مرزها

وزیر راه و شهرسازی گفت: با توجه به آنکه کشور در موقعیت حساسی قرار دارد اگر تکمیل و توسعه کریدورهای ریلی و اتصال آن به کریدورهای مرزی را به سرعت به انجام نرسانیم فرصت‌ها را از دست خواهیم داد.

فرزانه صادق مالواجردی وزیر راه و شهرسازی در مراسم تودیع و معارفه مدیرعامل راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، گفت: اساس ریل و مسیر راه‌آهن در کشور ایران تمدن ساز بوده و بسیاری از سکونتگاه‌های زیستی با عبور ریل ایجاد شده‌اند و شاهکار مهندسی در حوزه ریل که با تلاش مهندسین ایرانی و تعامل با مهندسان خارجی ایجاد شده و در اختیار ملت ایران قرار گرفته، بخشی از هویت ملت ایران شده است.

وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: با دیدگاه بلند مقام معظم رهبری در خصوص وضعیت ژئوپلیتیک و ارتباطات ایران با کشورهای همسایه که بر تکمیل کریدورهای ریلی تأکید دارند، باید این امور توسعه‌ای را بیش از پیش مورد تأکید قرار داد و همه مدیران در حوزه راه آهن زحمت کش‌اند و اکنون باید به صورت جدی به تکمیل کریدورهای ریلی پرداخت و با توجه به آنکه کشور در موقعیت حساسی قرار دارد، اگر تکمیل و توسعه کریدورهای ریلی و اتصال آن به کریدورهای مرزی را به سرعت به انجام نرسانیم، فرصت‌ها را از دست خواهیم داد.

وی افزود: موضوع دیگر تعامل با کارکنان راه‌آهن است، تعامل با هزاران نفری که در این صنعت می‌کوشند، بسیار با اهمیت است و این تعامل باید بسیار دقیق و سنجیده تقویت شود. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: مسئله دیگر تعامل با بخش خصوصی است و در راه باید به سوی همه ارکان بخش خصوصی که در حوزه ریلی کار می‌کنند، در کمال عدالت باز باشد، شرکت‌ها باید برای کار در این حوزه با یکدیگر رقابت کنند و توجه ویژه به بخش خصوصی باید قوی‌تر پیش برده شود.

صادق تصریح کرد: با بودجه دولتی راه‌آهن نمی‌توان طرح‌های موجود را پیش برد و به همین دلیل بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باید در دستور کار قرار گیرد و حوزه ریلی نقشی بسیار مهم در توسعه کشور دارد و علاوه بر دوستدار محیط زیست بودن، می‌تواند ایمنی حمل‌ونقل و بهینه‌سازی مصرف انرژی را محقق کند. از این رو ظرفیتهای موجود باید به صورت حداکثری مورد بهره‌برداری قرار گیرد. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه در حوزه حمل‌ونقل ریلی در بخش باری باید اقدامات جدی صورت گیرد، گفت: سرعت حمل‌ونقل ریلی نه در حوزه باری و نه در حوزه مسافری قابل قبول نیست و افزایش این سرعت باید با اولویت بالا پیگیری شود. صادق تأکید کرد: ترسیم و توصیف واقعیتی که هم‌اکنون با آن مواجهیم، مهم‌ترین گامی است که مدیرعامل جدید شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران باید به انجام برساند و نقاط ضعف و چالش‌ها باید دست‌یابی و اولویت‌بندی شود تا بتوان در سریع‌ترین زمان نسبت به رفع چالش‌ها اقدام کرد که در این راستا بدنه راه‌آهن باید به صورت حداکثری به کار گرفته شود.

مردمی سازی اقتصاد بررسی شد؛

اقتصادی نیاز به تنفس دارد

درصد از آن ها نیز به نهادهای خارج از دولت وابسته است و بنابراین سهم بخش خصوصی واقعی بسیار کم است. به گفته شقایق با چنین وضعیت ساختاری در اقتصاد ایران ، اقتصاد مردمی شکل نخواهد گرفت چراکه سهم عمده اقتصاد در چنبره شبه دولتی ها و خصوصی ها قرار دارد و یا زیر چتر نهادهای بیرون از دولت قرار دردی تأکید کرد: براین اساس به دلیل ضعیف بودن پارلمان بخش خصوصی و منفعل شدن بخش تعاون در چنین ساختاری به هیچ وجه امکان مردمی سازی اقتصاد ، رشد سرمایه گذاری و اقتصادی مهیا نمی شود و متأسفانه پس از گذشت حدود ۱۸ سال از پایه گذاری سیاست ها ی کلی اصل ۴۴ قانون اساسی اوضاع بهتر نشده است. این کارشناس خاطر نشان کرد: قبل از پایه گذاری اصل ۴۴ قانون اساسی شرکت های دولتی وجود داشتند اما در حال حاضر شبه دولتی ها وجود دارند که تلفیقی از دولت و مردم است به عبارتی مالکیت با مردم و مدیریت با دولت است و به هیچ نهادی پاسخگو نیستند که در چنین اقتصادی امکان پیشرفت وجود ندارد و مادامیکه وضعیت شبه دولتی ها تعیین تکلیف نشود و تصمیمات جدی برای خروج اقتصاد از این وضعیت گرفته نشود امکان پیشرفت اقتصادی وجود نخواهد داشت.

در اقتصاد ایران بخش خصوصی بسیار ضعیف است و سهم اندکی از اقتصاد را دارد. براساس اماره‌های منتشر شده سهم بخش تعاون کمتر از ۵ درصد و بخش خصوصی واقعی کمتر از ۲۰ درصد است و باقی اقتصاد ایران در اختیار دولت و شرکت های دولتی ، نهادهای عمومی و بالخصوص شبه دولتی ها قرار گرفته است. وی افزود: بررسی بازار سرمایه نشان می دهد حدود ۷۰۰ شرکت بزرگ کشور در بازار سرمایه فعال هستند که حدود ۷۰ درصد آن ها به یک وزارتخانه دولتی مرتبط است و حدود ۱۰

وجود دارد. به گفته حاجی‌بابایی ، در زمینه خصوصی سازی مشکلات زیادی داریم که می‌توان آن را با در نظر گرفتن دلایل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و غیره بررسی کنیم. باید این مشکلات را حل کرد. تشکل‌ها باید قدرتمند باشند و مطالبه گری کنند. البته مجلس هم در این زمینه مطالبه گری می‌کند تا اقتصاد به بخش خصوصی واگذار شود. رهبری هم به این مسئله تأکید دارند. در این راستا وحید شقایق شهری در گفتگو با خبرنگار روزنامه «جهان اقتصاد» اظهار داشت:

عارف:

شورای اقتصاد مرجع و نهاد سیاستگذاری اقتصاد کشور است

نفتی سومار، سامان و دلاوران، «توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان»، «مطالعه و اجرای طرح‌های تعادل بخشی تغذیه مصنوعی و بخش سیلاب در محدوده استان ها» و «جایگزینی واحدهای فرسوده نیروگاه مشهد با یک بلوک سیکل ترکیبی» بررسی و تصویب شد.

در طرح توسعه و بهره برداری میدانی نفتی سومار، سامان و دلاوران با هدف تولید نفت خام تجمعی به میزان ۴۰۴ میلیون بشکه طی بیست سال آینده با سرمایه گذاری در سقف ۵۲۸ میلیون دلار براساس ساز و کار ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور تصویب شد.

همچنین با انتقال تضامین تسهیلات مالی خارجی طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان از شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران به شرکت پالایشگاه آبادان موافقت شد.

در ادامه طرح مطالعه و اجرای تعادل بخشی تغذیه مصنوعی و بخش سیلاب در محدوده استان‌ها با ۹ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری از محل منابع داخلی شرکت مادر تخصصی منابع آب ایران به تصویب شورای اقتصاد رسید.

طرح جایگزینی واحدهای فرسوده نیروگاه مشهد با یک بلوک سیکل ترکیبی انرژمان بالا به ظرفیت ۳۳۰ مگاوات نیز در این جلسه با هدف افزایش راندمان نیروگاه با ۵۵ درصد براساس ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با سرمایه گذاری ۲۵۰ میلیون یورویی مصوب شد

و همکاری این قشر از کشور با وزارت جهاد کشاورزی در تعیین قیمت گندم در سال آینده بسیار مهم است و نشانگر ظرفیت و توانمندی وزیر جدید جهاد کشاورزی در اولین گام‌ها و مأموریت‌های مهم این وزارتخانه است.

در این جلسه که وزرای اقتصاد، جهاد کشاورزی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، نیرو، معاون علمی و فناوری رییس جمهور، رؤسای بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، دبیر هیئت دولت، سخنگوی دولت، مسئولان دستگاه‌های دولتی و اجرایی و دیگر اعضای شورای اقتصاد حضور داشتند، طرح‌های «توسعه و بهره برداری میدانی

شورای اقتصادی بیش از گذشته فعال شود و دستگاه و وزارتخانه‌ها ملزم هستند معاونین شاخص و رده بالای خود را به این کمیسیون‌های تخصصی معرفی کنند و همچنین پس از تصویب طرح‌ها در شورای اقتصاد باید گزارش‌ها از عملکرد و روند اجرای طرح و ارزیابی طرح‌ها در طول برگزاری جلسات ارائه و بررسی شود. عارف همچنین با اشاره به برگزاری جلسه موفقیت آمیز شورای قیمت گذاری گندم، از تلاش‌های وزیر جهاد کشاورزی و کشاورزان در تعیین قیمت خرید تضمینی گندم برای سال آینده تأکید کرد: کشاورزان زحمت کش نقش مهمی در خودکفایی گندم و امنیت غذایی کشور دارند

وزیر تعاون و رفاه اجتماعی:

۳۰ درصد از جمعیت کشور زیر خط فقر هستند

مشخص شود هرکسی از کجا خدمات می‌گیرد. این سیاستی است که در برنامه هفتم طرح عنوان پنجره واحد خدمات حمایتی آمده و ما باید آن را اجرا کنیم. مقدماتش در دو دولت قبل فراهم شده و باید بتوانیم این را اجرا کنیم.

میدری یادآور شد: کار دیگری که انجام نمی‌شود و خیلی برای اقتصاد کشور، فقرزدایی و همه زمینه‌ها ضروری است، بحث «ارزیابی اثربخشی سیاست‌ها» است. مثلاً ما برای جوانی جمعیت خیلی سیاست‌ها را انجام می‌دهیم، ولی پول کم داریم و حالا که پول کم داریم باید ببینیم کدام کار مؤثرتر است نه اینکه سیاستی با اثربخشی کمتر را اجرا کنیم. باید ببینیم از بین این بسته سیاستی کدامش اثربخشی بیشتری دارد. در کاهش فقر هم باید همین کار را بکنیم.

وی گفت: در دوره‌ای که در معاونت رفاه بودم، برای سیاست‌های یک وعده غذایی گرم دیدیم که به خاطر نوسانات پولی و نیازهای دیگری که وجود دارد، گاهی اوقات به موقع پول داده نمی‌شود و این باعث پایین آمدن اثربخشی آن سیاست می‌شود؛ لذا این سیاست باید بازنگری می‌شد. ما در آینده نیز باید این بازنگری‌ها را بر روی سیاست‌های رفاهی انجام بدهیم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: نکته دیگر این است که ما باید این ایده را در عرصه سیاست‌گذاری پی‌نویسیم که برخی از اموری که در حال حاضر دولت در ایران انجام می‌دهد، شیوه‌های تأمین مالی آن‌ها وجود دارد. یعنی خیلی از امور هست که دولت دارد با منابع خودش تأمین مالی می‌کند و باید آن حوزه‌ها را به بخش خصوصی واگذار کنیم، ولی کسی حوزه‌ها مثل بخش آموزش و پرورش، بهداشت و حمایت‌های اجتماعی کاری نیست که آن را به بخش خصوصی واگذار کنیم. برای کارهای حمایتی مؤسسات خیریه هستند، ولی کفایت نیاز ما را نمی‌دهند؛ ما باید منابع بیشتری به بخش حمایتی انتقال بدهیم.

رییس سازمان خصوصی سازی:

وزارت صمت برای واگذاری خودروسازان همکاری نکرد

وی ادامه داد: مهمترین اقدام ساماندهی و سازماندهی این شرکت‌ها برای عرضه است. رویکرد سیاست‌های اصل ۴۴ این است که شرکت‌ها در یک فضای رقابتی و شفاف و مشخصاً در بازار سرمایه عرضه کنند. به این ترتیب جهت از خصوصی سازی به سمت خصوصی سازی تغییر پیدا می‌کند. چون تا ۱۰ درصد سهام شرکت‌های می‌تواند در عرضه اولیه انجام شود و مردم خریدار این سهام باشند.

رییس سازمان خصوصی سازی در خصوص وضعیت خصوصی سازی سهام ایران خودرو و سایپا با اشاره به اینکه وزارت صمت همکاری نکرده است، گفت: این دو شرکت دولتی نیستند، اما مدیریت آنها دولتی است. دولت سهام جزئی در این دو شرکت دارد و به پول جدی دنبال واگذاری و ۶ درصد باقی مانده سهام دولت هستیم که این جزو وظایف ما است و مدیریت این دو شرکت باید خصوصی شود. اما در این زمینه مواعی وجود دارد. اگر موانع رفع شود امکان عرضه این ۶ درصد طی یک هفته وجود دارد.

دراری دولت از منظر املاک و از موضع مولدسازی داریم که در دستور کار است.

همچنین نزدیک به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان هم تکلیف رد دیون برای سازمان تأمین اجتماعی داریم که در شرف اقدامات اولیه است. ما در مجموع نزدیک به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان تعهد داریم. وی در خصوص واگذاری گفت: ما در اقتصاد تخریمی و تورمی قرار داریم و موضوع واگذاری همواره دارای اختلالاتی است. فضای تولیدی بتاثر از فضای تحریم نیست و حاصل آن پیش‌بینی ناپذیری فعالیت‌های اقتصادی است. وقتی حرف از واگذاری می‌شود علیرغم تمام حمایت‌ها در اقتصاد کلان کشور، مخاطراتی در این موضوع برای بخش خصوصی حتمی می‌شود و بخش خصوصی در فعالیت کند می‌شود. سهام ۶۷ شرکت را در برنامه واگذاری امسال به تصویب هیئت واگذاری رساندیم. ۵۷ شرکت در برنامه دو ساله ما است و ۲۳ شرکت در فرآیند ۲ ساله هستند که تمامی اقدامات آنها آغاز شده است.

جهان اقتصاد: رییس سازمان خصوصی سازی گفت: دو خودروساز داخلی، دولتی نیستند، اما مدیریت آنها دولتی است؛ دولت سهام جزئی در این دو شرکت دارد.

ابراهیم بزایان رییس سازمان خصوصی سازی در برنامه تلویزیونی گفت: سازمان خصوصی سازی در بودجه ۱۴۰۳ باید از محل واگذاری سهام شرکت‌های هوایی که در لیست واگذاری هستند، نزدیک به ۶۰ هزار میلیارد تومان را وصول کند که تاکنون ۶ ماهه اول سال نزدیک به ۱۴ هزار میلیارد تومان از این هدف محقق شده است وی در خصوص فاصله‌های که با هدف‌گذاری وجود دارد، گفت: علت این است که واگذاری‌های طی سال مالی انجام می‌شود و تا مقدمات آن انجام شود فرآیند طولانی دارد. امیدواریم که در سال مالی جاری تمهیدات انجام شود. البته بعضاً منابعی که بودجه پیش‌بینی می‌شود بیش از امکان عمل سازمان خصوصی سازی است. پیش‌بینی ما این است که ۷۰ درصد اهداف در حوزه واگذاری‌ها محقق شود.

این مقام مسئول ادامه داد: یک تکلیف ۴۰ هزار میلیارد تومانی از محل واگذاری